

SISTEMI VELIKOSTI OBLAČIL IN OZNAČEVANJA

Mednarodna organizacija za standardizacijo ISO je izdala 11 standardov za označevanje velikosti oblačil:

- ISO ITR 10652 Standard sistemov velikosti oblačil
- ISO 3635 Označevanje velikosti oblačil. Definicija in postopek merjenja telesa
- ISO 3636 Označevanje velikosti oblačil, Moška in fantovska vrhnja oblačila
- ISO 3637 Označevanje velikosti oblačil, Ženska in dekliška vrhnja oblačila
- ISO 3638 Označevanje velikosti oblačil, otroška oblačila
- ISO 4415 Označevanje velikosti oblačil, Moška in fantovska spodnja oblačila, pižame in srajce
- ISO 4416 Označevanje velikosti oblačil, Ženska in dekliška spodnja oblačila, pižame, stezniki, srajce
- ISO 4417 Označevanje velikosti oblačil, Pokrivala za glavo
- ISO 5971 Označevanje velikosti oblačil, Hlačne nogavice
- ISO 7070 Označevanje velikosti oblačil, Nogavice
- ISO 8559 Konstrukcija oblačil in antropometrijski pregledi, Dimenzije telesa

Izhodišče oblikovanja enotnega evropskega sistema velikosti oblačil in označevanja v okviru ISO standardov je:

- Uporaba telesnih velikosti, kjer so antropometrijski odnosi človeškega telesa fiksni
- Uporaba metričnega sistema
- Uporaba 1 do 3 identifikacijskih velikosti
- Vpeljava piktograma, t.j prikaza človeških silhuet, na katerih so navedene karakteristične velikosti artikla za prodajo

Pomembni elementi označevanja oblačil so:

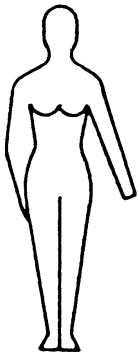
- Število (oznaka velikosti)
- Piktogram (karakteristična velikost)
- Barve (višina telesa)
- Simboli (tipi postave)

Evropski sistem velikosti vsebuje tabelo telesnih mer za ženska, moška, dekliška in fantovska oblačila ter oblačila za otroke.

Standardni piktogram

Standardni piktogram predstavlja mesta na telesu za jemanje telesnih dimenzij. Modificiran piktogram ima dodatno simbolizirane prsi.

Modificirani piktogram

Vsako velikost določa do 7 telesnih mer:

- Telesna višina - VT
- Prsni obseg - PrO
- Pasni obseg - PaO
- Kolčni obseg - KoO
- Dolžina rok - DR
- Dolžina v koraku - DK
- Višina do pasu pri ženskah in moških

Pri dekliških, fantovskih in otroških sistemih velikosti ter sistemih velikosti za dojenčke se znotraj sistema spreminja telesna višina za 6 cm, pri čemer so:

- Od 50 cm do 86 cm so oblačila za dojenčke
- Za velikosti od 116 do 170 predvideni trije tipi postave
- Od velikosti 176 pa dva tipa postave

Sistem velikosti ženskih oblačil temelji na:

- Višina postave, kjer je srednja višina postave določena 168 cm, interval med posameznimi velikostmi je 8 cm (152, 160, 168, 176, 184)
- Razvitosti postave, ki je lahko vitka, normalna ali polna.

Sistem velikosti za moška oblačila temelji na:

- Višina postave, kjer je srednja višina postave 176 cm, interval med posameznimi velikostmi je 6 cm (158, 164, 170, 176, 182, 188, 194)
- Razvitost postave, kjer ločimo pet tipov postave: športna, normalna, močna, trebušasta, vitka.

- Poleg številčnih konfekcijskih oznak se uporablja tudi črkovne simbole, predvsem pri masovno proizvedenih oblačilih. Velikosti bazirajo le na prsnem obsegu in sicer poznamo: XXS, XS, S, M, L, XL, XXL – vsaka oznaka je približno za dve velikostmi številki.

Oznaka vel. št.	Prsni obseg (cm)
XXS	70-78
XS	78-86
S	86-94
M	94-102
L	102-110
XL	110-118
XXL	118-126

Po JUS standardih (JUS F.GO.001 do JUS F.GO.012) se oznaka nanaša na razvitost postave. Tak velikostni sistem temelji na višini postave in na antropometrijskih merjenjih prilagojenih razvitosti postave.

Glede na višino postave se po JUS-u loči:

- Izredno nizka rast (m: 156 – 160 cm, ž: 152 – 156 cm)
- Nizka rast (m: 163 – 167 cm, ž: 158 – 162 cm)
- Srednja rast (m: 170 - 174 cm, ž: 164 – 168 cm)
- Visoka rast (m: 177 – 181 cm, ž: 170 – 174 cm)
- Izredno visoka rast (m: 184 – 188 cm in več, ž: 175 cm in več)

Glede na razvitost postave se loči:

- Vitka postava (označi se z oznako 7)
- Normalna postava (brez posebne oznake)
- Polna postava (označi se z oznako Ø)

Označevanje moške obleke (JUS.F.GO.003) – z oznako, ki predstavlja razvitost postave moškega, mere prsnega obsega in višino postave.

Višina rasti ni določena s posebno oznako, podana je z vrednostjo prsnega obsega PO ali njegovo delitvijo oziroma mnogokratnikom:

- Izredno nizka rast; $1/8$ PO
- Nizka rast; $1/4$ PO
- Srednja rast; $1/2$ PO
- Visoka rast; 1 PO
- Izredno visoka rast; 2 PO

Npr.: 7 – 52, oznaka za moški suknjič, namenjen moškemu srednje rasti in vitke postave s prsnim obsegom 104 cm

Ženska obleka (JUS.F.GO.004) se označuje z oznako, ki predstavlja razvitost postave ženske, mere prsnega obsega in višino postave.

Prsni obseg je izražen z uporabo konvencionalne številke. Konvencionalna številka predstavlja prsni obseg, zmanjšan za 12 cm pri prsnih obsegih od 88 do 104 cm (velikostna št. 92 je 104 cm – 12 cm). Pri vseh nadaljnjih velikostih se poveča razlika za 2 cm.

Oznaka konvencionalne številke je odvisna od višine postave in se označuje:

- Izredno nizka rast; 1/8 konvencionalne številke
- Nizka rast; 1/4 konvencionalne številke
- Srednja rast; 1/2 konvencionalne številke
- Visoka rast; 1 konvencionalna številka
- Izredno visoka rast; 2 konvencionalni številki

- Npr.: 7 – 38, pomeni oznako za žensko obleko, namenjeno ženski srednje rasti in vitke postave s prsnim obsegom 88 cm ($88 - 12 = 76$, $76/2 = 38$).

Velikosti številke pri otroških oblačilih so podane na podlagi oznake starosti in višine postave z oznako A – B, kjer je A oznaka za starost, B pa za višino.

- Npr. 10/152, starost 10 let, višina 152 cm.